

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

22.10.2014 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Българска национална телевизия](#)

✓ Възможна ли е пенсионната реформа, която предлага социалният министър?

Вчера в социалното министерство бяха представени официално дългоочакваните предложения за пенсионната реформа. В ефира на БНТ Николай Николов от КТ "Подкрепа" се обяви против начина на работа на Консултативния съвет за оптимизиране на осигурителната система. Според него той е изгубил три месеца за предложения, които са могли да бъдат направени в КСНС.

От своя страна Ивелин Желязков от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) обясни, че организацията е съгласна в по-голямата си част с предложенията. Това, с което организацията не била съгласна, е увеличаването на осигуровките. Мярката щяла да доведе доказано до увеличаване на сивия сектор.

[focus-radio.net](#)

✓ Ивелин Желязков: Когато се прави промяна в една осигурителна система, измененията трябва да се разглеждат в пакет

София. Когато се прави промяна в една осигурителна система, тя няма как да бъде сведена до дребни изменения, а трябва да се разглеждат в пакет. Това каза за предаването „Това е България“ на Радио „Фокус“ Ивелин Желязков, директор в Асоциацията на индустриалния капитал в България, във връзка с представените днес предложения на Консултативния съвет за оптимизация на осигурителната система към служебния министър на труда и социалната политика Йордан Христосков. По думите на Желязков е необходима бърза реформа в осигурителната система, тъй като в противен случай системата не би могла да издържи.

„Идеята е осигуровките да покрият пенсиите. Колкото повече влизаме в модел, при който пенсиите се изплащат от данъци, толкова по-трудно става за системата да функционира“, обясни Желязков. По думите му, ако не се предприемат бързи реформи, дефицитът ежегодно ще се увеличава.

Ивелин Желязков обясни, че сред едно от предложенията на Консултативния съвет по отношение на увеличаването на пенсионната възраст е плавно покачване на възрастта за пенсиониране до достигането на 65 години за мъжете и 63 за жените през 2028 г. или през 2036 година.

[actualno.com](#)

✓ Много "против", малко "за" предложената пенсионна реформа

Вчера в социалното министерство бяха представени официално дългоочакваните предложения за пенсионната реформа. И синдикатите, и работодателите имат забележки по предложения вчера документ. Първите са против премахването на възможността за ранно пенсиониране, докато вторите са недоволни от предложеното увеличаване на вноските.

В ефира на БНТ Николай Николов от КТ "Подкрепа" се обяви против начина на работа на Консултативния съвет за оптимизиране на осигурителната система. Според него той е изгубил три месеца за предложения, които са могли да бъдат направени в КСНС.

КТ "Подкрепа" е против по всички точки на предложенията. Според Николов възрастта за пенсиониране е била изравнена със закон още през 2000 г. на 65,8 години. Твърдо беше подкрепена възможността за ранно пенсиониране. Това било отдушник за онези, които работят тежка работа.

Моделът на пенсионната реформа е сбъркан още от 2000 г. насам, категоричен беше синдикалистът. Допълнителните вноски на миньорите, металурзите и всичко останали, които работят тежки професии, се плащат са дадени на частни пенсионни дружества. На кого пречат те, попита Николов.

От своя страна Ивелин Желязков от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) обясни, че организацията е съгласна в по-голямата си част с предложенията. Това, с което организацията не била съгласна, е увеличаването на осигуровките. Мярката щяла да доведе доказано до увеличаване на сивия сектор.

✓ Ивелин Желязков: Измененията трябва да се разглеждат в пакет

Когато се прави промяна в една осигурителна система, тя няма как да бъде сведена до дребни изменения, а трябва да се разглеждат в пакет. Това каза за предаването „Това е България“ на Радио „Фокус“ Ивелин Желязков, директор в Асоциацията на индустриалния капитал в България, във връзка с представените днес предложения на Консултативния съвет за оптимизация на осигурителната система към служебния министър на труда и социалната политика Йордан Христосков. По думите на Желязков е необходима бърза реформа в осигурителната система, тъй като в противен случай системата не би могла да издържи.

Идеята е осигуровките да покрият пенсиите. Колкото повече влизаме в модел, при който пенсиите се изплащат от данъци, толкова по-трудно става за системата да функционира, обясни Желязков. По думите му, ако не се предприемат бързи реформи, дефицитът ежегодно ще се увеличава.

Ивелин Желязков обясни, че сред едно от предложенията на Консултативния съвет по отношение на увеличаването на пенсионната възраст е плавно покачване на възрастта за пенсиониране до достигането на 65 години за мъжете и 63 за жените през 2028 г. или през 2036 година.

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник 24 часа

✓ Окончателният доклад на БНБ за КТБ излиза днес

Днес се очаква окончателния доклад на БНБ за бъдещето на КТБ, съобщи Нова телевизия.

Възможностите за изход са две. Първата е да се тръгне към оздравяване на банката. Това означава, че КТБ и банка „Виктория“ трябва да могат да изплатят всички депозити, когато отворят врати. Идеята е парите за това да дойдат от инвеститори и с евентуалното участие на държавата.

Другата възможност е да се тръгне към обявяване на фалит. Тогава ще бъдат изплатени само влоговете до 100 000 евро с пари от Гаранционния фонд.

✓ ЕС иска депозитите в КТБ да се плащат веднага

Европейският банков орган е изпратил писмо до БНБ и фонда за гарантиране на влоговете с искане да бъде осигурен достъп до депозитите на вложителите в КТБ. Това трябвало да стане още от днес.

Еврорегулаторът казва още, че БНБ трябва да премахне ограниченията пред достъпа до депозитите, произлезли от надзорните действия в КТБ и дъщерната банка „Виктория“. Другата възможност била веднага да се задейства механизмът за изплащане на депозитите от фонда за гарантиране на влоговете. Европейският банков орган пише още, че ако БНБ не успее да вземе една от посочените две необходими мерки, то тогава гаранционният фонд ще трябва да изплати заявените претенции и да провери исканията.

Посочва се още, че заради липсата на достъп на вложителите до депозитите им в двете банки са нарушени два члена от еврорегулативата за гарантиране на депозитите. Според нея притежателите на влогове трябва да бъдат компенсирани не по-късно от 25 работни дни след прекратяването на достъпа до депозитите. Според европейския регулатор чрез специалния надзор БНБ е направила всички депозити в КТБ и банка „Виктория“ неналични за три месеца.

Поради това европейският регулатор е започнал разследване за евентуално нарушаване на европейските разпоредби от компетентните органи в България.

БНБ и фондът за гарантиране на влоговете трябва да отговорят в десетдневен срок за предприетите от тях действия.

Заради нарушаването на еврорегулативата за депозитите ЕК образува и наказателна процедура срещу България. В отговор от финансовото министерство подготвиха промени в закона, според които вложителите ще имат достъп до депозитите си в 7-дневен срок, след като банка спре да работи.

Днес пък се очаква БНБ да обяви становището си по одитния доклад за състоянието на КТБ, който бе внесен от квесторите в понеделник. Въз основа на него централната банка трябва да вземе решение за бъдещето на КТБ. Според неофициална информация в доклада е записано, че загубата на банката надхвърля с 1 млрд. лв. собствения ѝ капитал. Това означава, че най-вероятно тя ще остане без лиценз. Това ще даде възможност да се стартира изплащането на гарантираните депозити до 100 000 евро. След това БНБ трябва да реши дали КТБ ще бъде оздравявана, или ще се започне с процедура по несъстоятелност.

Нов инвеститор с българска връзка се появи за банката

Оманският фонд е заявил интерес за оздравяване на КТБ, но без участието на мажоритарния акционер Цветан Василев. Това става ясно от писмо, изпратено до премиера Георги Близнашки, финансовия министър Румен Порожанов и до БНБ. Вместо Василев оманците посочват, че предлагат в капитализирането на банката освен тях да се включи и „Джемкорп кепитъл“. Те настояват и за среща с БНБ още тази седмица, но не посочват конкретни параметри на плана за оздравяване.

Новият инвеститор за КТБ се оказва с българска връзка. За шеф на дружеството е посочен Атанас Бостанджиев, който бе директор на "ВТБ капитал" - инвестиционното дружество на руската банка ВТБ. Руснаците имат 10% от КТБ, като именно Бостанджиев бе сочен за двигател на покупката на дела им. След като КТБ бе поставена под особен надзор, от ВТБ освободиха българина от поста му.

Вчера "24 часа" се свърза "Джемкорп" с въпрос какво предвижда планът за оздравяване на КТБ и как ще участва него. От компанията отговориха, че за момента се въздържат от коментар.

✓ **Социалният министър с предложение за увеличение на пенсии**

Консултативният съвет, който изготвя план за пенсионна реформа, обяви мерките за промяна на социалното законодателство, които ще предложи на следващото правителство.

Една от предложените промени е увеличаването на осигурителната вноски за пенсия с 1% от 2015-2016 година, като от 2019 се предвижда с още 1% да нарасне вноската за пенсия, събщи БНТ.

Предвижда се увеличение с 1% и за универсалния пенсионен фонд – този втори стълб от осигурителната система засяга хората, родени след 1960 година.

Има идея за държавните служители от 2015-16 г. да се въведе лична осигурителна вноски.

Предвижда се и увеличаване на минималната работна заплата от догодина – от 340 на 380 лева.

Експертите са се опитали да изработят два варианта за пенсионната реформа, единият е по-лек, другият – по-сериозен.

Първият е да се стигне до изравняване на пенсионната възраст и при мъже, и при жени – на 65 години и това да стане през 2036 година.

До тогава нарастването на пенсионната възраст ще бъде с около 2 месеца за жените и 1 месец за мъжете.

Вторият вариант е по-сериозният - през 2028 година да се постигне въпросното уеднаквяване на пенсионната възраст и тя да е 65 години. Тогава нарастването ще е по 2 месеца за жени, по един за мъжете, но до 2017, а от 2017 стъпката ще нарасне с по още 3 месеца.

Всички тези варианти предстои да се обсъждат и да стане ясно кои от тях ще бъдат приети, защото дефицитът продължава да расте и ще бъде над 2 милиарда лева.

[Вестник Труд](#)

✓ **Транспортният министър ще реди е-услугите**

Транспортният министър ще контролира изцяло създаването на електронни услуги и в останалите държавни ведомства. Това става ясно от поправка на Закона за електронното управление, която бе пусната вчера за обществено обсъждане.

Според сегашния закон всеки министър може да определя с наредби кои услуги на ведомството му да се предоставят по електронен път и какъв да е редът и начинът за обмен на е-документи между неговите подчинени. Според проекта, който остава за следващото правителство, това вече ще се решава от транспортния министър. Когато предстои да се одобри проект за електронно управление, който засяга повече от едно ведомство, транспортният министър ще е отговорен за координацията и планирането.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ **Единен системен администратор ще помага за е-управлението**

Службеният кабинет публикува проект за промяна на закона, който да се съобрази с промените в технологиите и добрите практики по света.

След дълго затишие темата за изграждането на електронното управление отново излиза на преден план. Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС) публикува за обществено обсъждане проект за изменение на Закона за електронното управление. Най-важната част в новите предложения е създаването на единен системен администратор, който да координира и синхронизира въвеждането на е-управлението. Той трябва да реши един от основните проблеми при дългогодишната разработка на е-правителството в България – създадени са отделни компоненти и трудно могат да бъдат стандартизирани и възприети от отделните институции. Веднъж разработени, те трябва да бъдат интегрирани в различните ведомства, за което самите те или отделните технологични компании невинаги имат компетентия или възможности за това. По този начин се предполага, че ще се избегне работата на "парче", с която може да се характеризира дейността по е-управление през последните години.

Какво ще прави

В новия проект се предлага да бъде създаден такъв единен системен администратор. Той ще трябва да поддържа всички информационни ресурси, свързани с е-управлението, да подготвя средата за тестване на е-услуги, както и да участва при изготвянето на техническите спецификации при обществени поръчки за изграждане или подобряване на ресурсите за е-управление.

Според предложените промени новият единен системен администратор ще трябва да бъде държавно дружество с принципал транспортно министерство. Този профил пасва напълно на компанията "Информационно обслужване". Преди две години именно държавното дружество обяви, че трябва да бъде избрана една фирма, която да поеме ролята на единен системен интегратор за електронното управление. Тогава ръководството на "Информационно обслужване" индиректно даде заявка, че иска да поеме тази задача.

Опростиране на езика

Останалите предложения са свързани повече с опростяване на сложния технически език, който е залегнал в сегашния закон. Допълнително са добавени нови изисквания за публикуването и обработването на документи, особено за такива, които съдържат класифицирана информация. Добавени са текстове за възможност за идентифициране на потребителя с т.нар. електронно ЕГН. Това е уникален е-идентификатор, който се разработва от транспортното министерство.

В мотивите за промяна на закона от държавното ведомство посочват, че са използвани добрите практики от страни като Австрия, Англия, Естония, Испания и др. Идеята за налагане на единен системен интегратор, който да е държавно дружество под шапката на държавата, например е взета от Австрия.

✓ ДКЕВР ще опрости процедурите за смяна на доставчика на ток

Преминаването на домакинства и малки фирми от един към друг търговец на ток ще отнема до 3 седмици и ще е безплатно

За да могат битовите потребители и най-малките фирми да сменят доставчика си на ток, ще е нужно опростяване на процедурата, която в момента е много тежка и "не може да бъде прочетена от обикновен човек". Това посочи председателят на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) Светла Тодорова. По думите ѝ смяната на доставчик трябва да става за не повече от 2-3 седмици и да бъде напълно безплатно за клиента. Такава е процедурата в повечето европейски страни. Тя обаче не се ангажира със срок кога правилата ще бъдат променени, но посочи, че това е най-малкият проблем.

Според Тодорова стандартизираните графици за потреблението на електроенергия на битовите потребители, малките фирми и уличното осветление вече са почти готови, което е още една стъпка към излизането на тези групи потребители на свободния пазар на електроенергия. Тодорова съобщи, че две от електроразпределителните дружества – ЧЕЗ и "Енерго-про", вече са готови с тези графици, а ЕВН все още не. "До месец-два нещата ще бъдат регламентирани", посочи Тодорова, като допълни, че това не е статичен процес, тъй като тези графици трябва постоянно да се допълват и обновяват. Без подобни графици обаче клиентите няма как да сменят доставчика си на електроенергия, тъй като потреблението им не може да се засича почасово, както изисква свободният пазар.

Технически проблеми

За да може пълната либерализация да бъде факт обаче, е необходимо да бъде решен и въпросът с техническата обмяна на данни между снабдителите и електроразпределителните дружества и интегрирането им от Електроенергийния системен оператор (ЕСО). Тодорова не се ангажира със срок кога това ще стане възможно. Това обаче трябва да е факт най-късно до края на 2015 г., за да изпълним европейските изисквания. По думите на Тодорова има страни като Белгия, в които регулираните цени са отпаднали напълно, след което страната е поискала връщането им. Причината е, че на свободния пазар цената е плаваща и потребителите нямат сигурност каква ще е тя. "Цените в България са високи и отклоненията на свободния пазар могат да бъдат непредвидими", посочи тя.

Тодорова също така препоръча на трите снабдителни дружества - ЧЕЗ, ЕВН и "Енерго-про", да помислят как да се конкурират с търговците на електроенергия, така че да могат да задържат клиенти след пълното отваряне на пазара. От друга страна, тя посочи, че действащите търговци все още не са достатъчно, за да задоволят всички потребители.

На дневен ред

В момента на дневен ред е работата на балансиращия пазар, от който също зависи отварянето на пазара. "Вместо небалансите да са 3-4% те достигат 30%, което води до много големи разходи за някои производители на енергия", каза Тодорова. Тя обаче призна, че проблемът не е само в правилата за търговия, които трябва да се променят, защото изкривяването се получава и заради неправомерни действия.

По отношение на цената на тока тя също коментира, че няма нови обстоятелства, които да налагат нейното преразглеждане, но се "изчаква да дойдат новото правителство и парламент".

Идеята за налагане на такса на всички производители на енергия, с която да се подпомагат социално слабите граждани, също започна да придобива по-ясни очертания, след като Тодорова посочи, че 3% ще са достатъчни за покриване на техните нужди.

✓ Вариантите за пенсионна реформа: Вдигане на пенсионната възраст и по-високи осигуровки

Социалният министър Йордан Христосков представи около 30 предложения за реформи в системата

По-високи осигуровки, увеличаване на пенсионната възраст за всички, промяна в модела на осигуряване и налагане на наказания при неплащане. Това са основните насоки за реформа в системата, направени от Консултативния съвет към социалното министерство. Към всяко от предложенията има по няколко варианта за в бъдеще, като целта е системата да стане финансово устойчива, да се съхрани солидарният модел и да се върне доверието в нея по думите на социалният министър и вицепремиер Йордан Христосков, който представи предложенията. Повечето от тях са разработени в 2 или 3 варианта, всички включват едновременно вдигане на осигуровки и възраст.

Консултативният съвет заседава вече два месеца и за пръв път разкрива официални и окончателни предложения. Той обаче няма право да прави реформа или да взема решения. Може единствено да предложи промени в сегашния модел, които да бъдат дадени на следващото редовно избрано правителство. Впоследствие промените трябва да бъдат приети от парламента. "Лично аз смятам, че всяко отлагане на промени в осигурителната система все повече и повече ни отдалечава от целта да имаме сигурни, адекватни и финансово устойчиви пенсии", каза вицепремиерът Христосков. Той е категоричен, че не бива да се повтаря досегашната практика – вече 10-12 години осигурителната система да бъде поставена в "покрустовото ложе" на политиците.

Осигурителни прагове

Едно от основните предложения е промяната на модела, по който се определят минималните и максималният осигурителни прагове. За съжаление на бизнеса предложените промени са свързани с по-голяма осигурителна тежест за него. Едно от предложенията е максималният месечен размер на осигурителния доход (МхОД) да се обвърже с размера на минималната работна заплата, т.е. осигурителният таван да е равен на 8- или 10-кратния размер на минималната работна заплата (МРЗ). Обсъдени са два варианта, но и двата предвиждат максималният праг да скочи над 3000 лв. (при 2400 лв. в момента). В единият случай ще се взема размерът на МРЗ към 1 януари на текущата календарна година, а в другия – максималният праг ще се променя, когато се променя и МРЗ. Това според Христосков е по-неудачно, тъй като се администрира по-трудно.

От Националният статистически институт (НОИ) за изчислили, че ефектът върху бюджета на Държавното обществено осигуряване (ДОО), ако приемем, че от 1 януари таванът се увеличи до 3040 лв., ще бъдат допълнително 72 млн. лв. приходи. Не са сметнати обаче колко ще бъдат загубени от укриване на доходи, висок размер на максималната пенсия и обезщетенията, високи разходи за държавния бюджет.

Другите две предложения в тази посока са от 2015 г. минималният осигурителен доход за земеделските производители да се изравни с минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица. Увеличението от 240 лв. на 420 лв. би донесло на бюджета 8.4 млн. лв. през следващата година. Помислено е как държавните служители сами да си плащат осигуровките. Техните възнаграждения обаче ще бъдат коригирани нагоре, за да се компенсира отнетият им доход.

По-високи осигуровки

Едни от най-спорните предложени промени са тези, свързани с промяната на осигурителните вноски. Тук са разработени два варианта, но отново и двата са за увеличаване на вноските за фонд "Пенсии" и фонд "Безработица". В първия случай увеличението ще е общо с 4 процентни пункта в следващите пет години. От 2015 г. с по 1 пр.п. се увеличават вноските за двата фонда. От 2017 г. с 1 пр.п. се увеличава вноската към универсалните пенсионни фондове, а от 2019 г. вноската за пенсия ще се увеличи с още 1 пр.п. Вторият вариант е подобен, като разликата е, че първото увеличение ще е от 2016 г., а през 2019 г. ще се добави допълнително 1 пр.п. към фондът за пенсии. Остава и допълнителният 1 пр.п. за УПФ.

Сметнато е, че в първата година от увеличението в големия фонд "Пенсии" ще постъпят допълнително около 230 млн. лв., а за безработица – около 210 млн. лв. И в този случай е отбелязано, че с повишаването на разходите за труд ще се намали конкурентоспособността на българската икономика, ще се намали събираемостта на вноските, ще се увеличи сивата икономика, ще се загубят работни места и ще се намалят чуждите инвестиции. Не е даден обаче разчет тези негативни ефекти от вдигането на вноските как ще се отразят върху бюджета на ДОО. Министър Христосков изтъкна, че за 10 години бюджетът е пропуснал да събере 23 млрд. лв. Намалението на вноските започна през 2001 г. и продължи през следващите години.

Пенсионна възраст

За пенсионната възраст за работещите най-масовата трета категория труд има разработени три варианта, различни от сегашния. При първия пенсионна възраст на жените и мъжете се изравнява през 2036 г. на 65 години и след това се въвежда автоматичен механизъм спрямо очакваната продължителност на живота. В този вариант всяка година към възрастта на жените се добавят 2 месеца, а за мъжете – един. Вторият вариант също предвижда изравняване на годините, но през 2028 г. Тук повишението на пенсионната възраст на жените е с по 2 месеца на година до 2016 г., а за периода от 2017 до 2027 г. е с по 4 месеца за година. При мъжете пенсионната възраст се повишава с по 2 месеца до 2016 г. и след това - с по един месец на година.

Третият вариант е най-иновативен. Изравняване на пенсионната възраст на жените и мъжете става на 65 години и е според годината на раждане. След това се въвежда автоматичен механизъм. Възрастта на мъжете и жените се увеличава с по 2 месеца през 2015 г. и 2016 г. След това за мъжете пенсионната възраст продължава да расте с по 1 месец за всяка следваща година на раждане, достигайки 65 години за родените през 1964 г. (за родените през 1953 г. - 64 години и 1 месец, а за родените през 1954 г. - 64 години и 2 месеца).

Възрастта за пенсиониране на жените продължава да расте от 2017 г. с по 4 месеца за всяка следваща кохорта (година на раждане) до достигане на 65 години за родените през 1967 г. (за родените през 1956 г. - 61 години и 4 месеца, а за родените през 1957 г. – 61 години и 8 месеца). Изравняването на възрастите и за двата пола става през 2032 г.

Осигурителен стаж

Предвидени са и промени в необходимия осигурителен стаж за пенсиониране при най масовата трета категория труд. При първия вариант се запазва стъпката за нарастване на осигурителния стаж с 4 месеца от началото на всяка календарна година до достигане на 40 години за мъжете и 37 години за жените. Вариант 2 предвижда стажът да нараства със стъпките на нарастване на пенсионната възраст (от съответния вариант) до достигане на 40 години за мъжете и 37 години за жените.

Запазват се изискванията за стаж (10 години за I категория труд и 15 години за II и 94 точки за жените и 100 точки за мъжете) при пенсиониране на категорияните работници до 2029 г. Възрастта за пенсиониране на мъжете и жените от I и II категория труд нараства в зависимост от стъпките на избрания вариант за нарастване на възрастта в III категория труд.

През 2029 г. работещите в I категория труд се пенсионираат 8 години, а работещите във II - 3 години по-рано от тези от III категория труд.

Предвидено е да се удължи срокът за ранно пенсиониране на работниците и инженерно-техническите специалисти и ръководните служители до ръководител-участък включително, заети под земята, като едновременно с това възрастта за пенсиониране расте със стъпките на избрания вариант за нарастване на възрастта в III категория труд.

Специални ведомства

Тук е предвидено въвеждане на диференцирана (спрямо длъжността и степента на тежест и сложност на труда) възраст за пенсиониране при запазване на изискуемия стаж от 27 години, от които 2/3 действително изслужени като кадрови

военнослужещи или държавни служители по Закона за МВР и другите специални закони. Според експертите в Консултативния съвет мярката ще доведе до по-продължително и по-пълноценно използване на капацитета и опита на служителите. Очаква се броят на новоотпуснатите пенсии през 2015 г. да намалее с около 1000 души, а финансовият ефект да е около 7 млн. лв. с последващо кумулативно нарастване.

Предвижда се преходен период от 3 или 5 години, през които се запазват досегашните условия за пенсиониране за лицата, които остават на работа в съответните специални ведомства.

Вестник Стандарт

✓ България е втора в ЕС по най-малък дълг

София. България е на второ място в ЕС по най-малък държавен дълг, сочат последните ревизирани данни на Евростат. В края на 2013 г. дългът на ЕС-28 възлиза на 11,55 трилиона евро, или 85,4% от БВП, и бележи ръст спрямо предходните години.

Най-нисък дълг като процент от БВП е отчетен в Естония (10,1%), България (18,3%), Люксембург (23,6%), Румъния (37,9%), Латвия (38,2%), Швеция (38,6%) и Литва (39%). Дори с взетите досега заеми през 2014 г. България все още е преди Люксембург по размер на дълга като процент от БВП на страната. Но ако до края на годината бъдат емитирани допълнително държавни облигации в размер на 1,5-1,6 млрд. лв., за да се изплатят гарантираните депозити в КТБ, а дефицитът в бюджета достигне 4% от БВП и той отново бъде финансиран с нови ДЦК, то България ще отиде на трето място след Люксембург по размер на дълга.

16 държави от ЕС имат държавен дълг по-висок от 60% от БВП за 2013 г., като най-високо е нивото на дълга в Гърция (174,9%), Португалия (128%), Италия (127,9%), Ирландия (123,3%), Белгия (104,5%) и Кипър (102,2%).

✓ Дупката в КТБ 4 милиарда

Одиторите проверяват банката за неверни отчети

София. Дупката в капитала на КТБ може да стигне до 4 милиарда лева. Страшната прогноза излиза от одита на банката, поставена на 20 юни под специален надзор от БНБ. Това разкриха за "Стандарт" запознати с документа, който ще бъде оповестен днес. Всички очаквания на финансовите експерти досега сочеха недостиг от около 1,2 до 2 млрд. лв. Но заедно с лошите кредити дупката набъбва до 4 милиарда.

Финансиране на свързани фирми и лица, близки до бившия мажоритарен собственик Цветан Василев, са разкрили още одиторите. Те проверяват и подозрения за отчети, които не отговарят на истината, но са внесени от КТБ в управление "Банков надзор".

ЕС поиска незабавен достъп до депозитите

Банковият регулатор на ЕС призова България да предостави незабавен достъп до гарантираните депозити на вложителите в КТБ. Европейският банков орган призова БНБ още от вторник, 21 октомври, да даде на вложителите в КТБ достъп до гарантираните влогове до 100 000 евро.

В изпратеното писмо се посочва, че наложените досега ограничения са в разрез с европейските правила. Европейският банков орган (European Banking Authority - ЕВА) официално е информирал Българската народна банка (БНБ) и Фонда за гарантиране на влоговете, че те са нарушили член 1(3)(i) и член 10 на Директивата 94/19/ЕС (директивата за схемите за гарантиране на депозитите).

Европейският банков орган е поискал БНБ да гарантира на вложителите в КТБ и ТБ "Виктория" достъп до гарантираните влогове, защитени по силата на Директивата на ЕС. БНБ трябва напълно да премахне ограниченията пред достъпа до депозитите, произлезли от надзорните й действия в КТБ и ТБ "Виктория", или веднага да задейства механизма за изплащане на дължимите депозити от фонда за гарантиране на влоговете. Европейската надзорна институция допълва, че ако БНБ не успее да вземе една от посочените две необходими мерки, тогава гаранционният фонд ще трябва да изплати заявените претенции за изплащане на влоговете. Европейският банков орган вече започна разследване за евентуално нарушаване на европейските разпоредби от компетентните органи в България, за да провери дали мерките, взети от БНБ по отношение на КТБ, представляват евентуално нарушаване на изискванията на директивата на ЕС за схемата за гарантиране на депозитите. Според нея, притежателите на влогове трябва да бъдат компенсирани не по-късно от 25 работни дни след прекратяването на достъпа до депозитите.

Гарантираните депозити в КТБ на стойност 3,6 млрд. лв. Като според БНБ, решение за бъдещето на банката трябва да бъде взето до 20 ноември.

Наскоро финансовият министър Румен Порожанов заяви, че се подготвят законодателни промени по отношение на депозитите, които да синхронизират правилата с тези в ЕС, и обяви, че вложителите ще имат достъп до парите си през ноември, след като се реши дали да бъде спасена банката или се пристъпи към фалита й.

Оманският фонд и ЕПИК не искат Цв. Василев

Генералният държавен резервен фонд на Оман е заявил интерес за оздравяване на Корпоративна търговска банка, но без участието на мажоритарния собственик Цветан Василев. Това става ясно от писмо, изпратено до премиера Георги Близнашки, до министъра на финансите Румен Порожанов и до Българската народна банка.

От Фонда предлагат среща с екип от БНБ още през тази седмица, като в консорциума за спасяването на КТБ ще участват и ЕПИК, както и нов партньор - "Джемкорп Капитал ЛЛП" с управляващ партньор Атанас Бостанджиев - бивш шеф на инвестиционното звено на най-голямата руска инвестиционна банка ВТБ, се казва в писмото, публикувано от агенция "ПИК".

От Оманския фонд посочват още, че биха искали да поканят на евентуалните разговори и други потенциални инвеститори, за да може процесът да бъде оптимизиран и да бъде спестено време. Конкретни предложения с обвързващи ангажименти ще бъдат представени след постигнато споразумение по виталните параметри, пишат още от Фонда и посочват, че БНБ все още не е отговорила на въпросите им какъв е размерът на необходимия капитал и какъв вид помощ би осигурило правителството по отношение на вложенията и рестрикциите за теглене на средства. "Бихме искали също така да подчертаем, че незабавно трябва да се вземат мерки, за да се запазят активите на КТБ и дъщерните ѝ дружества както по време на периода на квестурата, наложена от БНБ, така и по време на преходния период, който би бил необходим в контекста на прекалено дългия период, през който движението на капитали в банката бе подложено на жестоки рестрикции", казват още от Оманския фонд.

[Вестник Преса](#)

✓ Проект предвижда от 2015 г.: Вноската за пенсия се вдига с 1%

Мъже и жени в заслужен отпих на 65 г. най-рано през 2028 г.

Осигуровката за пенсия да се повиши с 1 процентен пункт (пр. п.) от 1 януари 2015 г. и с още толкова от 2019 г. Също от догодина с 1 пр. п. да се вдигне вноската за безработица. Това предвижда вариант за реформи, който беше представен официално от служебния вицепремиер Йордан Христосков. Планът дава и друга възможност - повишението на осигуровките да започне от 2016 г.

Сега вноската за пенсия е 17,8%, а за безработица 1%. 53 на сто от парите за старини се плащат от бюджета, а над 1 млрд. лв. по неофициални данни са просрочените задължения към общественото осигуряване, алармира Христосков.

Възрастта за пенсиониране на мъжете и жените да бъде еднаква - 65 г., като изравняването ѝ за двата пола да се постигне през 2028 г. или 2036 г., е записано в проекта на реформа. Вдигането ще бъде с един, два или четири месеца годишно. Предвижда се повишение на максималния осигурителен доход, който сега е 2400 лв. Идеята е да бъде 8-10 минимални заплати, което за 2015 г. прави между 3040 и 3800 лв. (за догодина се предвижда минимална заплата от 380 лв.). Таванът на пенсиите е 35% от него. Има варианти за 40% или да се изравни с максималния осигурителен доход.

Експертите предлагат хората без препитание, на които не им достига 1 година до пенсия, да получават минимално обезщетение за безработица - по 7,20 лв. на ден. Има идея и сезонните работници да вземат такова, но за 6 месеца. Разработени са и варианти за това кой ще изплаща ранните пенсии на работещите в първа и втора категория труд. Според един от тях част от плащането ще се поема от частните фондове, а друга - от Националния осигурителен институт. Предложенията бяха подготвени от Консултативния съвет по пенсионната реформа. Те няма да се обсъждат в тристранката, а ще бъдат връчени на следващото правителство. Окончателното решение ще вземе парламентът.

Депутати:

Реформа трябва да има

Предстои да се запознаем с предложените варианти за пенсионна реформа. Следващото правителство, което и да е то, ще вземе решение кои законодателни промени да внесе в парламента. Това коментира за „Преса“ избраната за депутат от ГЕРБ в 43-тото НС Светлана Ангелова.

„Ние сме за продължаване на реформата. Няма връщане назад, пенсионната система е в колапс. Една година мотаха хората, бяха държани в неведение, не знаят например на каква възраст ще се пенсионира догодина“, каза още тя.

„Реформа трябва да има, ясно е, че така не може да се продължава. Все още не съм се запознал цялостно с предложенията на Консултативния съвет. Някои от нещата трябва да се правят, но увеличаването на осигурителните вноски е малко смущаващо. Трябва да се действа внимателно, има риск да не се плащат, да нарасне сивата икономика“, заяви избраният за народен представител от БСП Георги Гьоков.

„Уважавам много министър Йордан Христосков като експерт, но част от предложенията звучат малко по-дясно в политическия спектър, отколкото аз мога да приема“, каза още той.

✓ Регистрираха марка "Етнически толерантен работодател"

С нея ще бъдат отличавани работодатели, които третираат равнопоставено представителите на етническите малцинства

Социална фондация "Инди-Рома 97" регистрира в Патентното министерство марката "Етнически толерантен работодател" като част от едноименния проект. Това съобщи Албена Костадинова, председател на Управителния съвет на фондацията.

Неправителствената организация работи по мащабна кампания, която да помогне на работодателите да третират равнопоставено представителите на етническите малцинства, с акцент върху ромския етнос.

Проектът е финансиран по оперативна програма "Развитие на човешките ресурси", съфинансирана от Европейския социален фонд на ЕС. Моделът отдавна е патентован от Министерството на труда в Чешката република, а терминът там е популярен като "Приятелски настроен работодател", обясни Костадинова. По него вече са били отличени над 60 работодатели. Наскоро експерти от "Инди-Рома 97" представиха в Чехия българската методика за етническа толерантност на работодателите.

✓ **Министерството на икономиката и енергетиката: ДКЕВР да се раздели на 2 и да се назначава от парламента**

Предлага се разделянето на комисията на два специализирани състава – единият по въпросите на енергетиката, а другият по въпросите на водоснабдяването

Основна цел на промените в Закона за енергетиката е подобряване дейността и независимостта на Държавната комисия по енергийно и водно регулиране.

Това пише в проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, публикуван на интернет страницата на МИЕ.

Предлага се разделянето на комисията на два специализирани състава – единият по въпросите на енергетиката, а другият по въпросите на водоснабдяването, за да се оптимизира работата на комисията.

В проекта пише още, че за да се гарантира независимост на вземаните от ДКЕВР решения, в закона следва да се посочи, че регулаторът не трябва да търси или приема директни инструкции от правителството или друго публично или частно лице, че трябва да работи независимо от всякакви пазарни интереси. Според промените назначаването и освобождаването на членовете на регулатора ще се извършва от Народното събрание, а не както до сега от Министерския съвет. Номинациите на кандидатите ще бъдат от народните представители и парламентарни групи, като е предвидена възможност юридически лица с нестопанска цел, регистрирани в обществена полза и с определен предмет на дейност също да могат да предлагат на народните представители и парламентарните групи кандидатури за членове на комисията. Така ще се осигури публичност в процеса на избор на членове на комисията. Увеличават се и изискванията към членовете на комисията по отношение на професионалния им опит.

Ограничаване броя на закритите заседания на ДКЕВР също е сред предвидените промени в закона. Разширява се обхватът и на публикуваната от комисия информация, включително протоколите от откритите заседания и обществените обсъждания, и начина, по който са гласували членовете на комисията при вземането на решения.

✓ **НСИ: Дефицитът в сектор "Държавно управление" намалява, дългът расте**

БВП за 2013 г. е бил 80,282 млрд. лева

Дефицитът на сектор "Държавно управление" за миналата година е 1,2% от БВП или 989 млн. лева, съобщиха от НСИ. Институтът представи данни за дефицита и дълга на сектора за периода 2010 - 2013 година.

БВП за 2013 г. е бил 80,282 млрд. лева.

За четирите години дефицитът на сектора намалява. Той е бил най-малък - 0,5% от БВП през 2012 г., а най-висок - 3.2% от БВП, през 2010 г.

Дългът на сектор "Държавно управление" за 2013 г. 14,731 млрд. лева, което е 18.3 на сто от БВП. През 2010 г. страната има най-нисък размер на дълга за анализирания от НСИ период - 11,453 млрд. лева. За четирите години дългът на сектора расте.

[Вестник Сега](#)

✓ **Пенсионната реформа залага драстичен ръст на осигуровките**

До 2 процентни пункта увеличение на вноските за пенсия и безработица от 2015 г. и максимален осигурителен доход до 3800 лв. предлагат експертите от съвета към Йордан Христосков

Драстичен ръст на осигурителната тежест още от 2015 г. предлагат експертите от съвета за оптимизиране на осигурителната система към служебния вицепремиер и социален министър Йордан Христосков. Вчера Христосков представи резултатите от тримесечната работа на съвета. По всяка тема се предлагат няколко варианта, включително и запазване на статуквото, като всеки е придружен с разчети за финансовия ефект. Изборът остава в ръцете на следващото правителство.

Увеличаването на осигурителната тежест е заложено с няколко промени. Предлага се още от 2015 г. осигуровките за пенсия и за безработица да се увеличат с по 1 процентен пункт. Това означава, че вместо 22.3% социалните осигуровки ще станат 24.3%. Сега личният дял от вноските за пенсии, безработица и общо заболяване и майчинство е 9.70% за родените преди 1960 г., а ако се приеме предложението, ще стане 10.5%. За родените след 1959 г. личните осигуровки в момента са 7.5%, а ще станат 8.3%. Останалите 60% от осигуровките са за сметка на работодателя. Тук не влизат здравните осигуровки и диференцираната вноска за трудова злополука.

През 2019 г. се предлага втора стъпка с още 1 процентен пункт увеличение на вноската за пенсия. Заедно с това експертите искат ръст на вноската за универсален пенсионен фонд с 1 пункт от 2017 г., която се плаща само от родените след 1959 г. В момента законът предвижда вноската за втория стълб от 2017 г. да се увеличи с 2 процентни пункта, което означава, че де факто експертите отстъпват от първоначалната идея на пенсионния модел да се увеличава тежестта на частните фондове и залагат по-голяма сигурност за държавното обществено осигуряване.

Ако се вдигнат догодина осигуровките с общо 2 процентни пункта, това ще донесе допълнителни 225 млн. лв. за фонд "Пенсии" и 204 млн. лв. за фонд "Безработица". Така държавната субсидия за покриване на недостига ще падне на 1.669 млрд. лв., или 2.1% от БВП. Без вдигане на осигуровки, какъвто вариант също има описан, догодина републиканският бюджет ще трябва да покрие 2.098 млрд. лв., или 2.6% от БВП. Ръстът в индивидуалните партии в универсалните фондове ще е годишно с почти 200 млн. лв. с последваща капитализация.

Експертите предлагат и по-лек вариант - същият ръст на вноските за пенсия и безработица, но от 2016 г. И още едно повишение на вноската за пенсия - с 1 процентен пункт от 2019 г. Това би донесло допълнителни приходи за фонд "Пенсии" от 232 млн. лв., а за фонд "Безработица" - 211 млн. лв. Тогава субсидията за покриване на дефицита в НОИ за

2016 г. ще е 1.776 млрд. лв. (2.1% от БВП). Ако осигуровките ни не се увеличат, то необходимата субсидия би била 2.219 млрд. лв. (2.7% от БВП) за 2016 г.

Дефицитът в държавното обществено осигуряване е 53%, тоест над половината от разходите за пенсии и обезщетения идват от държавната хазна чрез данъците, а не от осигурителните вноски. Христосков прогнозира, че ако не се вдигнат осигуровките, дефицитът ще надмине 60%. Препоръките за плавно вдигане на осигуровките не са само от експертите, но и от международни организации като Световната банка, Международния валутен фонд, ЕК и др., каза вицепремиерът. Според разчетите на НОИ за 12 г., в които осигуровките са намалявани, в ДОО не са влезли 23 млрд. лв. от вноски. "Дали тези средства са отишли за повече работни места, повече чуждестранни инвестиции, по-висока конкурентоспособност и намаляване на сивата икономика, с каквито мотиви осигуровките са намалявани, можете сами да прецените", коментира Христосков.

Другата промяна, която ще увеличи осигурителното бреме, е още по-драстична. Предлага се безпрецедентен скок на максималния осигурителен доход, който от 2015 г. може да се вдигне от 2400 на 3800 лв. Идеята на експертите е таванът за осигуряване да се обвърже с минималната работна заплата. Тук аргументи по същество не бяха дадени, само се посочи, че този подход е съществувал до 2003 г. Единият вариант е максималният осигурителен доход да е равен на осем или на десет минимални заплати за текущата година, т.е. да стане между 3040 и 3800 лв., ако се запази намерението за 380 лв. минимална заплата догодина. Сега в краткосрочната бюджетна прогноза е записано, че максималният доход догодина ще се увеличи с 200 лв. на 2600 лв. Вторият вариант е доста по-сложен - изчисление месец за месец, но се признава, че това ще бъде трудно за администриране.

При таван от 8 минимални заплати догодина в НОИ ще влязат 50.1 млн. лв. повече от вноски. Тази промяна означава и повече разходи за института по две линии - краткосрочните обезщетения (с 1.2 млн. лв.) и по-високия таван на пенсията (9.2 млн. лв.). Освен това държавата би трябвало да плаща 32.1 млн. лв. повече за осигуровки на хората, които осигурява. Така нетният ефект от тази мярка ще е по-малко от 8 млн. лв. за Държавното обществено осигуряване. Експертите признават, че при такъв рязък скок на дохода има риск от укриване на доходи, висок размер на максималната пенсия и на обезщетенията, високи разходи за държавния бюджет. Слабост на тази идея е, че все още не е въведена формула за определяне на МРЗ, а размерът ѝ се определя по политически съображения.

Другата група, за която се предлага сериозно увеличение на осигурителното бреме от 2015 г., са земеделците и тютюнопроизводителите. При тях увеличението би било почти двойно, като експертите предлагат да се помисли за компенсация да се увеличи държавната субсидия за тези групи. В момента земеделците се осигуряват върху 240 лв., а се предлага минималният им осигурителен доход да се изравни с този за самоосигуряващите се - 420 лв. Христосков цитира данни, че от около 100 хил. регистрирани земеделци реално осигуровки внасят 1/5 от тях. Основният мотив за тази мярка е да се въведе равнопоставеност на всички осигурени. Това би увеличило приходите от вноски за догодина с 8.4 млн. лв.

Със същия мотив се предлага държавните служители и тези от специалните ведомства (полицаи, военни и др.) да започнат да плащат сами осигуровките си от догодина или от 2016 г. Това обаче няма да доведе до по-малко разходи на държавата, защото в замяна се предлага да им се увеличат заплатите със същата сума. В подкрепа на това Христосков посочи, че когато държавата е започнала да плаща от бюджета вноските, възнагражденията на тези служители са били намалени. Христосков призна, че тази мярка може да се случи от 2016 г., защото няма технологично време да бъде подготвена. И преди е имало подобни идеи, но за реализирането им така и не стигна политическата воля.

КОНТРОЛ

Консултативният съвет отново е стигнал до идеята да се въведе наказателна отговорност за умишлено укриване и неплащане на осигуровки от 2015 г. като стъпка за подобряване на събираемостта. "Действието на подобна мярка само за кратко време в първата половина на 2000 г. доведе до рязко подобряване на приходите от осигурителни вноски и бързо събиране на просрочени задължения в размер на 120 млн. лв.", обясни Христосков. Тогава действаше наказателна отговорност не за умишлено укриване, а за неплащане по принцип и текстът беше отменен от КС. Според разчетите тази мярка сега би подобрила събираемостта на осигурителните вноски с минимум 5 процентни пункта. Христосков обяви, че въпреки официалните запитвания на НОИ до приходната агенция колко точно е размерът на несъбраните осигуровки, от НАП отказвали отговор. По неофициална информация несъбраните вноски са между 1 и 1.2 млрд. лв.

Другата идея за по-висока събираемост е да се възстанови текстът в КСО, според който работодателите, които не плащат осигуровки, дължат глоба в размер на невнесените осигурителни вноски, но не повече от 20 хил. лв. Искане се и 10-годишен давностен срок при събиране на просрочени задължения за осигурителни вноски, за да има "превантивен и дисциплиниращ ефект по отношение на недобросъвестните осигурители". Това също ще подобри събираемостта между 3 и 5%.

✓ **Защо сливането на НАП и митниците внезапно се оказва спешен приоритет?**

Структурната реформа в приходните агенции ще позволи лесна подмяна на кадрите, но може да доведе до срив в приходите

Противно на здравия разум, упорито се говори, че една от първите задачи на ново правителство в областта на данъчната политика ще е сливането на НАП и митниците. За чернова на такъв законопроект се споменаваше още при кабинета "Орешарски", като тогава инициативата се приписваше на ДПС. Сега се говори за готова втора чернова, писана от експертен кръг около ГЕРБ. Дори да отхвърлим съмненията около това припокриване и да го обясним с чисто съвпадение, идеята за бърза структурна реформа в двете приходни агенции е дълбоко притеснителна. Бърза структурна реформа може и да улесни властта за поредната кадрова чистка, но крие сериозни рискове за парализиране на данъчната администрация за дълъг период от време и срив в приходите на държавата.

Любопитно е как никой не си прави труда да аргументира предложението за сливане на две агенции, в които работят общо над 11 000 души (близо 8000 в НАП и 3350 в агенция "Митници"). И тук подобно на жичката на Симеон Дянков, която щеше да свърже НАП и митниците и да отприщи поток от милиарди левове към хазната, ползите от подобно решение едва ли не се считат за очевидни. Това обаче съвсем не е сигурно и историята на НАП като агенция, поела успешно събирането на осигуровките, е аргумент в полза на обратната теза - че лесно и бързо сливане на двете агенции не може да има. Какви аргументи се (полу)изказват и защо бързата структурна реформа е опасна?

Със сигурност новата структура на една мегаагенция ще бъде аргументирана със съществуващи по света примери за успешни модели за интегрирането на данъци и акцизи. Ще бъде изтъквано като аргумент съществуващото и в момента припокриване между митници и НАП по линия на събирането на ДДС (митниците в момента отговорят за ДДС от внос), ще се сочат евентуални икономии на мащаба, както и облекчаването на съществуващи административни тежести за бизнеса. Ще се твърди, че това ще доведе до ръст на приходите. Със сигурност ще разберем, че към такова сливане наскоро са пристъпили държави като Унгария и Словакия и че интегрирани агенции работят в проспериращи държави като Холандия, Дания, Австрия. И т.н., и т.н.

Проблемът при подобна аргументация е, че по този път можеш да защитиш и обратната теза, защото интегрирането на данъчни и митнически служби не е преобладаващ институционален модел. Може да се обясни, че редица други държави не прилагат този модел, а някои дори са започнали да завиват обратно към обособяване на отделни структури след извършена интеграция, какъвто е случаят с Великобритания. Подобно безплодно замеряне с аргументи за един или друг модел наблюдавахме при скоростното реструктуриране на Сметната палата при кабинета "Орешарски". Вече стана ясно, че Сметната палата пак ще се реструктурира - поне за това говори липсата на съгласие по темата между ГЕРБ и ДПС при политическите консултации за съставяне на кабинет.

При гласуване на законопроект за сливането на двете агенции в спешен порядък е малко вероятно да се стигне до внимателен анализ на функционалните промени, до които ще доведе подобно решение, и адекватното им адресиране. Това изисква много внимателен анализ на законодателството, изготвянето на ясна концепция и времеви график за приложение на различните стъпки от реструктурирането, финансов ресурс, отговорници и т.н. Историята на НАП, която съществува във вида си от 2006 г. и пое успешно функциите по събиране на осигуровките, е показателна за това. Достатъчен е и най-бързият преглед на секцията "За НАП" на сайта на приходната агенция, за да се проследи колко усилия и време са необходими за подобна интеграция на хора и дейности.

За прехвърлянето на осигуровките към НАП бяха нужни 5 години и половина, последователно отношение от страна на три правителства, заемно споразумение с Международната банка за възстановяване и развитие. През 2010 г. НАП пое и други функции - на агенцията за държавни вземания.

Години след тази интеграция продължава да има сериозни проблеми със сивата икономика и събираемостта на данъци и осигуровки, а при здравното осигуряване една солидна част от вноските направо са си несъбираеми. Вместо да се говори за допълнително надграждане в работата на НАП, сега с лека ръка се предлага сливане с агенция "Митници", която има и различна структура, и различен начин на работата. Докато НАП има 5 териториални дирекции, митниците са 11 на брой, с един куп митнически бюра и митнически пунктове към тях. Естеството на работа на митничарите е коренно различно от тази в НАП, макар да има припокриване и полза от интегрирането на отделни дейности като например информационните системи на двете агенции. Ясно е, че сливането на НАП и митници не е невъзможно, но това просто няма как да стане от днес за утре освен ако управляващите не са в самоубийствено настроение.

Всичко това навежда на мисълта, че сме на път да станем свидетели на поредното кадрово овладяване на двете приходни агенции, с каквато протестна декларация излязоха наскоро и синдикатите на митничарите. Реалното интегриране на функции и дейности може да е трудно, но обезглавяването на звена под мотото "структурна реформа" е елементарно. Виждали сме го нееднократно, а целта при митниците е кристално ясна - покровителството над контрабандата да бъде в правилните ръце. От това се изкушава всяка власт и ако сме злонамерени в интерпретациите, можем дори да твърдим, че по темата явно е постигнат и политически консенсус. Така милиардите пропуснати ползи от контрабандните канали никога не стигат и никога няма да стигнат до хазната. Тук никаква мегаагенция няма да помогне, камо ли такава, създадена с цел да пази този и онзи.

✓ Възрастта за пенсия за миньорите ще расте до 2029 г.

Най-реалистично е догодина пенсиите на работещите тежък труд да се плащат само от НОИ

Най-неотложният въпрос пред осигурителната система е кой да плаща пенсиите на новите пенсионери от първа и втора категория от 1 януари. Заради краткото време за законови промени най-реалистичният вариант е да се удължи действието на сегашните разпоредби, според които НОИ изплаща ранните пенсии, а професионалните фондове да прехвърлят натрупаното по индивидуалните партиди на тези хора към институцията. При лансирането на такъв вариант преди години обаче експерти предупреждаваха, че това на практика е национализиране на парите на хората в частните фондове. Разработени са и други варианти, според които пенсиите може да се плащат от НОИ и фондовете заедно, както и новите пенсионери сами да избират откъде да получават парите си. Заради липсата на технологично време за въвеждане на нов софтуер например тези варианти изглеждат нереални за 2015 г., признаха експертите.

Възрастта за работещите първа и втора категория обаче ще расте, макар стажът да се запазва. Предлага се до 2029 г. да остане изискването за 10 г. стаж в първа категория и 15 г. във втора, както и 94 точки за жените и 100 точки за мъжете. Възрастта ще расте изпреварващо спрямо тази за трета категория, защото целта е през 2029 г. работещите в I категория труд да се пенсионират 8 години по-рано от масовата категория. За работещите във II категория целта е 3 години по-рано.

За изплащането на пенсиите се предлагат няколко сценария. Първият дава преходен период от 1 или 2 години, в който да ваят сегашните условия, тоест пенсията да се плаща само от НОИ. Това би струвало на ДОО за периода 2015-2017 г. допълнителни 126 млн. лв., тъй като от фондовете ще се преведат 61 млн. лв. от индивидуалните партиди на хората.

Вторият вариант предвижда фондовете да започнат да плащат ранните пенсии още догодина за хората, които имат най-малко 10 г. осигуряване в тях за първа или най-малко 15 г. осигуряване за втора категория труд. Пенсията ще се изчислява от НОИ и разликата с наличното в партидата ще се покрива от общественото осигуряване. За останалите ще продължи да действа сегашният режим, т.е. пенсията ще се плаща изцяло от НОИ. "При допускане на дружествата, че в периода до 2020 г. годишно ще се пенсионират със смесени пенсии от ППФ и НОИ около 100-150 души от първа категория труд и около 1000-1500 души от втора категория труд, за периода 2015-2022 г. за доплащане на разликите ще са необходими общо 72.644 млн. лв.", обясняват експертите. Тук обаче липсва време и изградена координация между фондовете и НОИ, признават те.

Третият вариант за ранните пенсии предвижда работещите тежък труд сами да избират откъде да си вземат пенсиите - дали от фонд или от НОИ до 2029 г. Такова право ще се дава на осигурените, които имат пълен период на осигуряване във фонд след 2000 г., а тези със смесен стаж ще си получават пенсия по реда на КСО.

РАЗЧЕТИ

Разходите за пенсии за хората от първа и втора категория труд до 2029 г. с натрупване се оценяват на 2.993 млрд. лв. От тях за осигурените без вноски в професионален фонд разходите са 1.197 млрд. лв.

✓ **Кандидатите за спасители на КТБ се множат**

Европейският банков орган призова България веднага да даде достъп до гарантираните депозити

На фона на мълчанието на централната банка за състоянието на Корпоративна търговска банка (КТБ) все повече се увеличават информацията за потенциални инвеститори, готови да спасяват поставения под специален надзор трезор. Одиторският доклад за състоянието на КТБ, който е внесен в БНБ още в понеделник, не бе публикуван до редакционното приключване на броя във вторник вечерта. Вместо това консорциум между Оманския фонд, ЕРИС и Джемкорп, заедно с юридическия консултант Фрешфийлд, обяви, че е подготвил проект на екшън план за съвместни действия с централната банка за незабавното отваряне на КТБ. Писмо за намерения консорциумът е изпратил до БНБ, Министерския съвет и финансовото министерство. В него се предлага още през тази седмица да се проведат директни дискусии за състоянието на банката.

Освен това финансистът Стоян Александров заяви пред "Сега", че има информация от мажоритарния акционер в КТБ Цветан Василев, че в БНБ е представена още една оферта за оздравяването на банката - отделно от ЕРИС. От БНБ не отговориха има ли подобна оферта и от кого е направена.

Изпълнителен директор на включената в консорциума Джемкорп е Атанас Бостанджиев. До средата на юли 2014 г. той беше шеф на клона на руската инвестиционна банка ВТБ "Капитал" в британската столица. ВТБ от своя страна продължава да е акционер с малко под 10% в КТБ. Бостанджиев основа Джемкорп веднага след като бе освободен от ВТБ през юли.

В писмото на консорциума се посочва още, че различни потенциални инвеститори са проявили интерес да участват в рекапитализацията на КТБ. Те отправят покана към тях да се включат в разговорите с Централната банка. Изразява се и готовност при необходимост да бъдат поканени и други инвеститори, които да се присъединят към консорциума на по-късен етап, когато евентуално определени параметри ще бъдат изяснени и за страните ще има по-голяма яснота.

От Оманския фонд припомнят, че още на 10 юли 2014 г. са предложили на среща в БНБ да бъдат избрани нови членове на Надзорния съвет на КТБ и те да поемат управлението на банката. Това предложение предполагало новият надзорен съвет да смени Цветан Василев, а БНБ да получи необходимите гаранции за правилното управление на банката. Това не е изненадващо, тъй като в последните месеци Цветан Василев неведнъж заяви, че няма да участва в рекапитализацията на банката.

ПРЕПОРЪКА

От вчера трябваше да започне изплащането на гарантираните влогове до 100 хиляди евро. Това е препоръка на Европейския банков орган (ЕБО), който е посъветвал БНБ да осигури на депозантите в затворените през юни Корпоративна търговска банка и ТБ "Виктория" достъп до средствата им до вчера - 21 октомври. Документът, констатиращ нарушение на европейското законодателство от страна на централната банка и на Фонда за гарантиране на влоговете в България, е изпратен на двете институции на 17 октомври. Официалното разследване на мерките, предприети от БНБ в поставените под специален надзор банки, започна в края на септември, след като Европейската комисия откри наказателна процедура срещу България. Съгласно европейската директива вложителите трябва да бъдат обезщетени не по-късно от 25 работни дни след като е установена неналичността на депозитите им.

[Вестник Монитор](#)

✓ **ВДИГАТ ПЛАВНО ГОДИНИТЕ ЗА ТРУДОВ СТАЖ: Жени и мъже в пенсия на 65 г. след 2028 г.**

От 2015-а работим между 1 и 4 месеца повече

Жените и мъжете ще излизат в пенсия на 65 г., това предлагат от Консултативния съвет по оптимизиране на осигурителната система.

Няколко са вариантите за изравняване на възрастта на двата пола, но най-рано това може да се случи през 2028 г. Експертите са категорични, че от догодина годините и стажът за пенсия трябва да се вдигат. Единият вариант е от 1

януари 2015 г. възрастта да се вдига с по 4 месеца. Така през 2018 г. годините за пенсия за мъжете ще спрат, защото ще достигнат 65 г., а за жените е продължат да се вдигат до 2028 г.

„Един от рисковете при увеличение с 4 месеца от догодина е опасността от високо ниво на безработни в пенсионна възраст“, обясни социалният министър Йордан Христосков. Втората опция е от догодина пенсионната възраст и стаж за жените да се увеличи с по 2 месеца

а за мъжете с по месец до 2036 г. тогава и двата пола ще достигнат 65 г. Както вече стана ясно, минимална пенсионна възраст ще има и за служителите на силовите министерства.

„Тя ще бъде диференцирана спрямо длъжността, а за въвеждането ѝ ще има гратисен период от 2-3 години“, заяви Христосков. Според третия вариант изравняване на пенсионната възраст ще се определя според годината на раждане на работещия. Според тази опция пенсионната възраст за мъже и жени трябва да се изравни през 2032 г., когато и двата пола ще спрат работа на 65 г. За тази цел през следващите 2 г. пенсионната възраст ще нараства с по 2 месеца. Така през 2016 г. в заслужена почивка ще излизат жените, родени през 1955 г., т.е. навършили 61 г., и мъжете, родени през 1952 г. От 2017 г. нужните години при мъжете ще продължат да се увеличават с по месец на година до 2030 г., когато пенсионната възраст достигне 65 г. При жените от 2017 г. до 2032 г. възрастта за спиране на работа ще се увеличава с по 4 месеца.

Няколко са вариантите за нарастване на пенсионната възраст и за работещите тежък физически труд. В случай, че следващото правителство не приеме промени в Кодекса за социално осигуряване от следващата година възрастта за миньори, летци и водолази ще се увеличи с 6 месеца. „Ако бъде избран някой от вариантите, които предлагаме за трета категория труд, тогава увеличението на пенсионната възраст

за категорийните работници ще бъде в същите стъпки

обясни още Христосков. Ръстът на годините за пенсия за работещите в тежки условия на труд ще се увеличава до 2029 г. След това трудещите се в първа категория ще спират работа 8 г. преди пенсионната възраст за трета категория. Или ако общата възраст е 65 г., то миньорите ще излизат в заслужена почивка на 57 г. Работещите във втора категория труд пък ще излизат в заслужена почивка 3 г. по-рано от общата възраст, или на 62 г.

„Най-болезненият въпрос е откъде ще се изплащат пенсиите на категорийните работници“, заяви още социалният министър.

По закона до края на 2014 г. парите за старини на миньори и пилоти се изплащат от Националния осигурителен институт (НОИ), а след това трябва да се поемат от професионалните пенсионни фондове.

Експертите обаче признават, че вариантът фондовете да поемат изплащането на пенсиите от 2015 г. е малко вероятен.

Затова предлагат от догодина бъдещите пенсионери сами да избират дали да получават парите си от НОИ, или от професионалните фондове, при условие, че имат 10 г. или 15 г. години стаж след 1999 г.

Вдигат тавана на парите за старини до 910 лв.

Таванът на пенсиите се вдига до 910 лв. от догодина. Най-високата пенсия у нас представлява 35% от максималния осигурителен праг, който според Министерството на финансите през 2015 г. ще бъде 2600 лв. Сега таванът на пенсиите е 840 лв., а 43 965 българи трябва да получават над тази сума, защото са е осигурявали на по-високи доходи. Експерти от Консултативния съвет по оптимизиране на осигурителната система обаче предлагат от 2015 г. таванът на пенсиите да бъде 40 на сто от максималния осигурителен доход. Ако това предложение бъде прието, най-високата пенсия догодина ще бъде 1040 лв. Освен това специалистите настояват най-високият доход, върху който могат да се осигуряват работещите, да бъде обвързан с минималната заплата в страната. Вариантите, които предлагат, са два: първият е максималният осигурителен доход да бъде равен на 8 или на 10 минимални заплати. От 1 януари най-ниското възнаграждение у нас ще бъде 380 лв. според данни на МФ. Това означава, че максималният доход, върху който могат да се осигуряват трудещите се, трябва да бъде

3040 лв. или 3800 лв. Това означава, че таванът за пенсиите трябва да се вдигне до между 1064 лв. и 1520 лв.

✓ Оптимизираме осигурителната система: Дават обезщетения за безработни пред пенсия

10-годишна давност за погасяване на стари вноски искат експертите

Безработните хора в предпенсионна възраст да получават помощ от държавата. Това предлагат експерти от Консултативният съвет по оптимизиране на осигурителната система. Идеята е хората, на които не им достига 2 г. до пенсия и не могат да си намерят работа повече от година, да получават обезщетение. „Много хора остават без работа в предпенсионна възраст и по този начин ще ги подкрепим“, обясни социалният министър Йордан Христосков. Размерът на обезщетението ще бъде минимален, като за тази година то се равнява на 7,2 лв. на ден и все още не е ясно с колко ще се увеличи от догодина.

Помощта ще се дава не повече от година,

а периодът, в който се получава, ще се засича за осигурителен стаж. В случай че безработният намери препитание, помощта ще му бъде спирана.

„Ако отново остане без работа, обезщетението ще бъде възобновено“, уточни още социалният министър. Експертите предлагат още да се намали срокът на изчисление на обезщетението за безработица. Сега право на финансова помощ имат хората, които са се осигурявали във фонд „Безработица“ поне 9 от последните 12 месеца. „Това е леко дискриминационно за сезонните работници“, обясни Христосков. Затова експертите предлагат право на обезщетение да имат осигурявалите се срещу риска да останат без препитание поне 12 от последните 24 месеца. В този случай безработният ще получава

финансова подкрепа само 6 месеца,

независимо от трудовия му стаж.

Сред предложенията на Консултативния съвет е и увеличение на осигуровките с 1% за фонд „Безработица“ от 2015 г. и за фонд „Пенсии“ - един път от началото на следващата година и още веднъж през 2019 г.

Разчетите показват, че така през следващата година приходите в фонд „Пенсии“ ще са с 225 млн. лв. повече, а в „Безработица“ с 204 млн. лв. повече. Експертите искат по-висока вноска с 1 на сто и в Универсалния пенсионен фонд.

„Това ще доведе до по-високи пенсии от него“, обясни социалният министър. За да се подобри събираемостта на социалните осигуровки се предлага криминализиране на умишленото неплащане на вноските. Според специалистите това ще доведе до ръст с 5% на събраните средства. „Друго предложение е давността да бъде увеличена на 10 г., което също ще увеличи събираемостта с 3-5 на сто“, допълни Христосков.

investor.bg

✓ Предлага се въвеждане на обезщетение за безработица преди пенсиониране

Експертите от екипа на социалния министър Йордан Христосков предлагат и въвеждане на схема за право на обезщетение за безработица за сезонни работници

Въвеждане на обезщетение за безработица преди пенсиониране като алтернатива на идеята за предсрочно пенсиониране с намалена пенсия предлагат експертите от Консултативния съвет за оптимизиране на осигурителната система.

Припомняме, че в края на миналата година имаше предложение на БСП за въвеждане на гъвкави форми на пенсиониране, а именно право на пенсия да имат и хората, на които не достигат две години стаж, което в крайна сметка не бе прието.

Предложението, което експертите сега правят, е дългосрочно безработните, които са без работа повече от една година, на възраст две години преди възрастта за пенсиониране за трета категория труд, да получават парично обезщетение в минимален размер за срок от 12 месеца, събщи БТА.

Мотивът е, че така ще се подпомогнат хората в предпензионна възраст, които нямат работа и не отговарят на условията за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, без да им се дава право да се пенсионира предсрочно. В оценката на финансовия ефект към предложението е записано, че подобна мярка (отменена от 1 януари 2011 г.) е струвала около 4 млн. лева годишно.

Според експертното мнение на Йордан Христосков, изразено пред Investor.bg в началото на годината, предсрочното пенсиониране не е правилна стъпка, тъй като насърчава сивата икономика, не води до освобождаване на работни места и на практика тези хора биха получавали доход от две места. Трябва да се търсят мерки на пазара на труда, които да създадат заетост на хората в предпензионна възраст, заяви тогава Христосков, като уточни, че това е широко използвана практика в Западна Европа. Ако лицето започне работа, помощта се спира, а ако отново загуби работата си, продължава да получават помощта отново докато дойде моментът за пенсиониране, обясни в интервю за Investor.bg експертът.

Експертите от екипа на Христосков като министър на труда към днешна дата предлагат и друга мярка - въвеждане на схема за право на обезщетение за безработица за сезонни работници. Идеята е да се даде възможност и на хората, работещи само през определени периоди от време, да придобият право на парично обезщетение за безработица.

Предложението е право на парично обезщетение за безработица да се придобива при осигуряване във фонд "Безработица" най-малко 12 месеца през последните 24 месеца преди прекратяване на осигуряването. Ако се избере този вариант, размерът на обезщетението е минимален (7,20 лв. на ден) и се изплаща 6 месеца. Според финансовите разчети тази мярка ще струва около 36,3 млн. лв.